

31.05.2019.

Комарі та дезінсекційні заходи.

Дезінсекційні заходи – це заходи які скеровані на знищення комарів у житлових, виробничих, складських, підвальних, інших приміщеннях, а також у водоймах усіх типів.

Комарі являються переносниками збудників різних небезпечних інфекційних хвороб, зокрема: малярії, енцефаліту, жовтої лихоманки, лихоманки Західного Нілу тощо.

Комарі належать до загону двокрилих і сімейства Culicidae. У світі налічується близько 3 000 видів комарів, в Україні ж мешкають близько 100-150 видів, серед яких виділяються малярійний комар (*Anopheles*), звичайний комар (*Culex*), комар-довгоніжка (*Tipulidae*) та інші. На Землі комарі живуть вже цілих 145 мільйонів років.

Комарі мають тонке тіло від 4 до 14 мм довжини. Крила – прозорі, досягають до 3 см в діаметрі і покриті дрібними лусочками. Черевце комах складається з десяти сегментів, а довгі лапки закінчуються двома кігтками. Комарі відомі своїм писком, але насправді у них зовсім немає голосу, так пишуть їх крила, які здійснюють понад 500 помахів за хвилину, з метою привабити самок до самців.

Життєвий цикл комарів складається з чотирьох стадій розвитку. Кожні 2-3 дні самка відкладає у воду від 30 до 150 яєць, які визрівають від 2 до 8 днів. Далі з яйця з'являється личинка комара, яка живе у водоймі, живиться мікроорганізмами та пройшовши через 4 линьки перетворюється в лялечку, яка також розвивається у воді, близько 5 діб. По мірі дорослішання змінює свій колір, стаючи чорною. Імаго являє собою вже дорослу особину комара, що живе на суші.

Самці комарів живуть всього 17-19 днів, а тривалість життя самок залежить від температури навколишнього середовища та становить 40-120 днів. Самці харчуються виключно нектаром або соком рослин, а самки – рослинними соками та кров'ю людини чи тварин (коней, корів та ін.). Сідаючи на шкіру своєї жертви, самки комарів за допомогою колючих частин хоботка проколюють шкіру та смокчуть кров близько 2 хв. Одночасно з укусом в рану вводиться спеціальна слина, яка не дає крові згортатися, саме вона викликає алергічну реакцію у вигляді свербіння, почервоніння шкіри та набряку. Напившись крові, самка комара ховається у затінених місцях, залишаючись там нерухомою до кінця процесу перетравлення та дозрівання яєць, відклавши які самка знову відправляється на пошуки крові, після чого здійснює наступну кладку яєць.

На сьогодні більше 300 мільйонів людей заражені малярією – небезпечним захворюванням, в основному поширеним в тропіках. Проте й в Україні зустрічаються комарі роду *Anopheles*, які стають переносниками малярії, коли насмокчуться крові хворої людини.

Малярія - інфекційне захворювання, що представляє смертельну небезпеку для людини, так як вакцини проти малярії не існує. При цьому захворюванні спостерігаються такі симптоми: озноб, слабкість, анемія, блювота, сильні головні болі, збільшення в розмірах деяких внутрішніх органів (селезінки, печінки). Від малярії щорічно вмирає в 15 разів більше людей, ніж від СНІДу. Важливо знати основні відмінності малярійних комарів і широко розповсюджених звичайних комарів *Culex*:

- Зовнішній вигляд: малярійний комар має темні плями на крилах і подовжені задні кінцівки; щупальця звичайного комара дуже короткі, а в малярійного – дорівнюють довжині його хоботка.
- Особливість посадки: малярійний комар при посадці помітно піднімає свою

задню частину тулуба, а звичайний комар своє тіло розташовує рівно.

- Личинки: у звичайного комара личинки лежать під невеликим кутом у воді, а у малярійного – горизонтально.

- Навколишнє середовище: звичайні комарі селяться поруч з будь-якою водоймою, а малярійні комарі люблять виключно чисті водойми з прозорою водою.

Для знищення дорослих комарів використовують інсектицидні препарати, якими зрошують місця можливої посадки та днювання комах: темні кутки, стіни та стелі нежитлових приміщень (підвалів, складів, сховищ тощо), рослинність навколо них, огороження для сміттєвих контейнерів, зовнішні стіни господарських споруд (особливо тіньові сторони), вологі підвали житлових та нежитлових приміщень. Для знищення водяних фаз комарів проводять ларвіцидну обробку відкритих водойм, водойм у підвальних приміщеннях тощо.

З метою профілактики інфекційних хвороб, переносниками яких є комарі, для проведення ефективного комплексу дезінсекційних заходів (знищення комарів) у житлових, виробничих, складських, інших приміщеннях та обробки водойм звертайтеся до фахівців Державної установи «Львівський обласний лабораторний центр Міністерство охорони здоров'я України» за адресою: м. Львів, вул. Круп'ярська, 27, тел.: 260 00 36.

Завідувач відділення дезінфектології ДУ
«Львівський ОЛЦ МОЗ України»

Сисун Ірина Мар'янівна

Лікар - дезінфекціоніст відділення дезінфектології
ДУ «Львівський ОЛЦ МОЗ України»

Зав'ялкіна Світлана Йосифівна